

U okolini Srbobrana, kao i na prostoru opština Vrbas i Kula, od 2014. godine NiS Gazprom Njeft istražuje prisustvo nafte i gasa. NIS je ipak Naftna Industrija Srbije, nema ništa čudno ili pogrešno u tome što vrše istraživanja s namerom da otkriju prisustvo nafte i gasa, zar ne? A da...ne vrše istraživanja u poljima u okolini Srbobrana nego u Srbobranu, Vrbasu, Kuli... To već deluje zastrašujuće i zvuči pogrešno.

Meštani Srbobrana i predstavnici lokalnih ekoloških udruženja pokušavaju da skrenu pažnju na ovaj problem već neko vreme, ali izgleda da ih niko ne čuje. Ne žale se oni na to što NIS traži naftu i gas. Njihovi problemi su posledica činjenice da se ta istraživanja (kao i eksploatacija nafte i gasa) vrše u neposrednoj blizini njihovih kuća, dečjih igrališta, u njihovim dvorištima i njivama! Pri tome se ne vodi računa o nivou buke, zagađenja naftnim derivatima, vremenu tokom dana kada se obavljaju radovi (noć i dan bez prestanka).

Gde?

Srbobran je, valjda, jedino mesto na svetu gde se potraga za naftom odvija bukvalno u dvorištima, baštama i njivama ljudi koji na to jesu ili nisu pristali. Po rečima Ratka Đurđevca iz Ekološkog pokreta Vrbasa, radnici NIS-a su, bez prethodne najave ili dozvole, ušli u atar opština Vrbasa i Kule u svrhu vršenja ispitivanja prisustva nafte i gasa na tom području. I to ne samo u atar, ušli su i u sam centar Vrbasa. Oni godinama eksploatišu naftu i gas, u Kikindi, Turiji i Srbobranu, u neposrednoj blizini dečjih igrališta i javnih prostora namenjenih za rekreaciju i odmor građana.

U koje vreme?

Andrijana Milošev, meštanka Srbobrana i majka devojčice, koja ima zdravstvene probleme možda i zbog prisustva naftnih isparenja, nam kaže da radnici NIS-a dolaze u pola noći i postavljaju mehanizaciju na javne površine i u privatne njive. Kada je mehanizacija postavljena, počinje bušenje koje se opet dešava u periodu između 9-10 uveče i 4-5 ujutru bez ikakve brige i osvrta da li to nekome smeta, da li neko treba da se odmori za školu ili posao. Po rečima Ratka Đurđevca, predsednika Ekološkog pokreta Vrbasa, NIS GAZPROM NJEFT dozvole za svoje aktivnosti, od lokalne samouprave, dobija ekspresnom brzinom. Buka, potresi, pukotine na kućama, razrovarene njive i polja, sve to očigledno nije nešto na šta rukovodstvo NIS-a obraća pažnju.

Na koji način?

Metoda koja se koristi za istraživanje naziva se frakturiranje i zabranjena je u većini razvijenih zemalja jer se korišćenjem te metode zemljište trajno pustoši i postoji velika opasnost od zagađivanja podzemnih izvorišta vode, kao i stvaranja trusnih područja, jer se nafta izvlači iz podzemnih čepova koji potom ostaju prazne šupljine u zemlji i samo je pitanje kada će se zemlja obrušiti u te nastale šupljine. Vojvodina svoji pijaću vodu dobija isključivo

iz podzemnih izvora i bilo bi pogubno kada bi ti izori bili zagađeni naftom.

Sa druge strane iz NIS-a uveravaju stanovništvo da je ta metoda daleko od zabranjene, štaviše, da se koristi kao jedna od osnovnih metoda širom sveta. Tvrde da je metoda potpuno bezbedna i ekološka ako se primenjuje na pravi način i da se voda ne može zagaditi na način na koji oni rade.

Obični građani, ljudi koji su na „prvoj liniji fronta“, nemaju poverenja kad je u pitanju monopolistička kompanija, koja lako dobija dozvole za istraživanja i eksploataciju nafte i gasa. Oni ne veruju kompaniji koja eksploatiše naftu u neposrednoj blizini igrališta, na kojima se njihova deca igraju, buši u sitne noćne sate proizvodeći buku i svetlosno zagađenje. Ako je sve to normalno i dozvoljeno u civilizovanom svetu postavljaju se sledeća pitanja:

Zašto se dolazi u pola noći?

Zašto se sve odvija „pod velom tajne“?

Zašto ljudi koji tu žive, rade, uredno plaćaju poreze nisu konsultovani i pitani za mišljenje o tome da li bi voleli da im neko eksploatiše naftu i gas u baštama i pored kuća?

Zašto se kompanija ponaša kao „država u državi“? – pita jedan od sagovornika iz Turije.

Obični ljudi u ovoj zemlji veruju da i dalje postoji red i „kućno vaspitanje“, veruju da se sve može postići i dogovoriti uz pomoć iskrene komunikacije i razumevanja. Kada čist profit ne bi bio najbitnija stvar. Kada će velika kompanija dozvoliti „malom“ čoveku da se i njegov glas čuje i da se poštuje njegovo pravo na normalan život?

Znaju ti obični ljudi, građani Srbobrana, Kikinde, Turije, Vrbasa... da se nigde u svetu nafta ne traži u centru naseljenog mesta. Znaju da bušotine moraju biti najmanje udaljene 15 km od prvih kuća naseljenog mesta. Znaju da velike naftne kompanije ostvaruju ogroman profit svake godine i da bi trebalo da sarađuju s građanima i lokalnom zajednicom u zaštiti životne sredine i unapređenju kvaliteta životne sredine. Ne vole kada im neko ugrožava decu i kaže da je to potpuno bezbedno.

„Mali“ čovek je dugo obmanjivan i ako nešto više ne može da podnese, to su nove laži i mazanje očiju. „Mali“ čovek najviše od svega voli iskreno obraćanje i uzimanje u obzir dobrobit njegove porodice i zajednice u kojoj živi.

Ako se sa „malim“ čovekom postupa iskreno i ljudski, mnoge stvari mogu da se uradi za dobrobit svih.

Nisu građani protiv razvoja i napretka, ali neka to ne bude preko njihove „grbače“. Nije bezbedan i lak život pored naftne bušotine!

Izvor: glasnikokvir